

FAN, TA'LIM VA AMALIYOT INTEGRATSIYASI

ISSN: 2181-1776(E) SJIF 2023: 6.907

Abdieva Gulara
Babaniyazovna

Toshkent viloyati pedagoglarini yangi
metodikalarga o‘rgatish milliy markazi, “Amaliy fanlar va maktabdan
tashqari ta’lim metodikasi” kafedrasи mudiri, PhD
Gulim.120969@gmail.com

AMALIY FANLARDA QR-KODLAR YARATISH METODLARI VA ULARDAN FOYDALANISH USULLARI

Annotatsiya: Ushbu maqolada zamonaviy yondashuvlar va innovasiyalar asosida o‘qitish tizimining vazifasi oquvchilarni fikr va g‘oyalarini rivojlantirishda muhim ahamiyat kasb etadi. Shu o‘rinda kasbga yo‘naltirish uchun ham video rolikli materiallarni kodlash va o‘quv jarayonida amaliy ishlarni bajarishda interfaol metodlar bilan birgalikda yuqorida keltirishi mumkin bo‘lgan usullardan foydalanish maqsadlidir.

Annotation: This article the task of the system of training on the basis of modern approaches and innovations is important in the development of ideas and ideas of streamers. At this point, it is also aimed at coding video roller materials for professional orientation and using the methods that can be brought above in combination with interactive methods when performing practical work in the educational process.

Аннотация: В данной задача системы обучения, основанной на современных подходах и инновациях, заключается в развитии идей и идей у

обучающихся. Здесь целесообразно и для профориентации использовать методы, которые мы могли бы привести выше, в сочетании с интерактивными методами кодирования видеоматериалов и выполнения практической работы в процессе обучения.

Kalit so‘zlar: texnologiya, innovatsiya, QR-kodlarni yaratish, Finlandiya ta’limiy yondashuvi, milliy o‘quv dasturi, metodlar va ularni qo‘llash, informatsion texnika, kaahoot dasturi, darsga oid boshqotirmalar yaratish, interfaol metodlar, metodlarni qo‘llash, o‘qitish tizimi, amaliy ishlar, kasn-hunar, kasbga yo‘naltirish, video rolik, robototexnika, yangidan kiritilgan mavzular.юббб

Bugungi kunda pedagogikaga oid ilmiy izlanishlarda o‘quv fanlarini o‘qitishdagi tarqoqlikni bartaraf qilishga qaratilgan shakl, metod hamda vositalar tizimini, ularning asosi bolgan o‘qitish va tarbiyalash jarayoni metologiyasini ishlab chiqishga alohida etibor qaratilmoqda.

Ta’limni integtatsiyalashtirish o‘quvchilar dunyonи yaxlit tasavvur qilish qobilyatini rivojlantirish, dunyoqrashni shakllantirish imkonini beradigan integrativ fanlarni yaratish g‘oyasini ifodalaydi. Hozirgi davrda o‘quv fanlarini integratsiyalash mazmunini, rivojlanish tarixini, fanlarni integratsiyalash mazmunini, rivojlanish tarixini, fanlarni integratsiyalashning shakl usuli va vositalarini aniqlash, uning kelajak istiqbolini belgilash- asosiy vazifa bo‘lib turibdi.

Mamlakatimiz dunyo hamjamiyatiga integratsiyalashuvi, fan-texnika va texnologiyalarning rivojlanishi yosh avlodning o‘zgaruvchan dunyoda raqobatbardosh bo‘lishi yoshlarimizdan fanlarni mukammal egallashni taqoza etadi. Bu esa mamlakatimiz ta’lim tizimiga texnologiya fanini o‘qitishning xalqaro standartlarini joriy etish orqali ta’minlanadi. Zamonaviy fan va texnika taraqqiyoti umumta’lim maktablarida texnologiya fanini o‘qitishga yangicha yondashuvni, o‘quvchilarning bu fandan o‘zlashtirishi lozim bo‘lgan bilim va ko‘nikmalarining mazmuni va darajasiga yuqori talablarni qo‘ymoqda.

Bugungi kunga kelib, o‘quv axborotlari hajmining ko‘pligi tufayli o‘quvchilarga nafaqat bilim berish, balki ularni “o‘qish va o‘rganish”ni talab etadi. Jadallik bilan

o‘zgarib va rivojlanib borayotgan axborotlashgan jamiyatda faoliyat ko‘rsatish va yashash o‘quvchilardan nafaqat shunchaki tayyor bilimlarni o‘zlashtirishni, balki turfa ko‘rinishdagi ma’li umotlarni mustaqil izlab topish hamda qayta ishlashni va ulardan turli hayotiy vaziyatlarda samarali foydalanishni taqoza etmoqda. Shuningdek, keyingi paytlarda texnologiya fani bo‘yicha yangidan kiritilgan mavzular ya’ni polimer

materiallar bilan ishlash, robototexnika yo‘nalishida va shu kabi ko‘plab o‘z ustida ishlashni taqozo etadi. Shulardan kelib chiqib, fanlarni o‘qitishda zamonaviy talablar qo‘yilmoqda va uni kompetensiyaviy yondashuv yondashuv asosida qayta korib chiqishni taqozo etmoqda.

Yoshlarga zamonaviy texnologiyalar yordamida bilim berish maqsadida, QR-kodli darsliklar yatildi. QR-kodlar orqali turli qiziqarli (diagramma, xarita, infografika, audio, viseo, matn ko‘rinishidagi) ma’lumotlar bilan tanishish mumkin. Bu kabi o‘zgarislar darslik sahifalarining ixchamlashishiga olib keladi. Eng muhim o‘quvchida fanga qiziqishni orttiradi. Ayni paytda axborot-texnologiyalar ildam rivojlanishi, QR-kod belgilarning kashf etilishu bosma nashrlarga elektron resurslarni bog‘lash imkoniyatini yaratadi. Ma’lumot uchun QR-kod - engilizcha “Quick Response” so‘zidan olingan bo‘lib, Quick-tez, Response-javob, ya’ni tezkor javob ma’nosini bildiradi. QR-kod -bu maxsus tarzdagi kodlardan iborat bo‘lgan, qandaydir bir ma’lumot, kvadrat ko‘rinishdagi tasvirdir. Unda oddiy matn, audio yozuvlar, video roliklar, 3D formatdagi shakllar va boshqa shu kabi internet resurslari bo‘lishi mumkin.

Hozirgi kunda kameraga ega zamonaviy telefonlar kvadrat ko‘rinishdagi tasvir ostida yashiringa ma’lumotlarni oson o‘qish imkoniyatini beradi. Buning uchun telefon kamerasini QR-kodga yo‘naltirilgan holda, maxsus ilova orqali kodni o‘qish lozim bo‘ladi. Misol uchun zardo‘zlik mavzusining video roligi QR-kodda yashiringan.

Yuqorida bajarilgan amaliy mashg‘ulotlar dars jarayonlarini yanada zavqli o‘tishida katta ahamiyat kasb etadi.

Umumiyo‘rta ta’lim maktablarida amaliy fanlarni o‘qitishda pedagoglar o‘zini-o‘zi rivojlantirish va uzluksiz kasbiy rivojlanish uchun doimiy ravishda izlanishda

bo‘lishi lozim. Buning uchun o‘qituvchilar axborot kommunikatsion texnologiyalarni mukammal o‘ganib o‘quv jarayoniga tadbiq qiladigan va o‘quvchilar uchun qiziqarli dasturlarda vazifa, topshiriq, topishmoq tuzib darslarda qo‘llashi kerak. Hozirgi kunning dolzarb vazifalarida bo‘lgan QR-kodlash usullari , kahoot dasturlarida o‘quvchilarni o‘rgatish orqali qiziqarli topshiriqlarni dars jarayonlarida o‘quvchilar bilan birgalikda bajarilsa maqsadga erisha olamiz.

Adabiyotlar

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “O‘zbekistonning yangi taraqqiyot davrida ta’lim-tarbiya va ilm-fan sohalarini rivojlantirish chora-tadbirlari to‘g‘risida” 2020-yil 6-noyabrdagi PF-6108 Farmoni.
2. “Ta’lim-tarbiya tizimini yanada takomillashtirishga oid qo‘srimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida” 2020-yil 6-noyabrdagi PQ-4884-sonli qarori.
3. G.B. Abdiyeva “Badiiy ijodkorlik va xavfsizlik qoidalari” uslubiy qo‘llanma. 2020.T.88 b.
4. www.Uzedu.uz – xalq ta’limi vazirligining rasmiy veb sayti.
5. Eduportal.uz – xalq ta’limi vazirligi axborot ta’lim portalı.